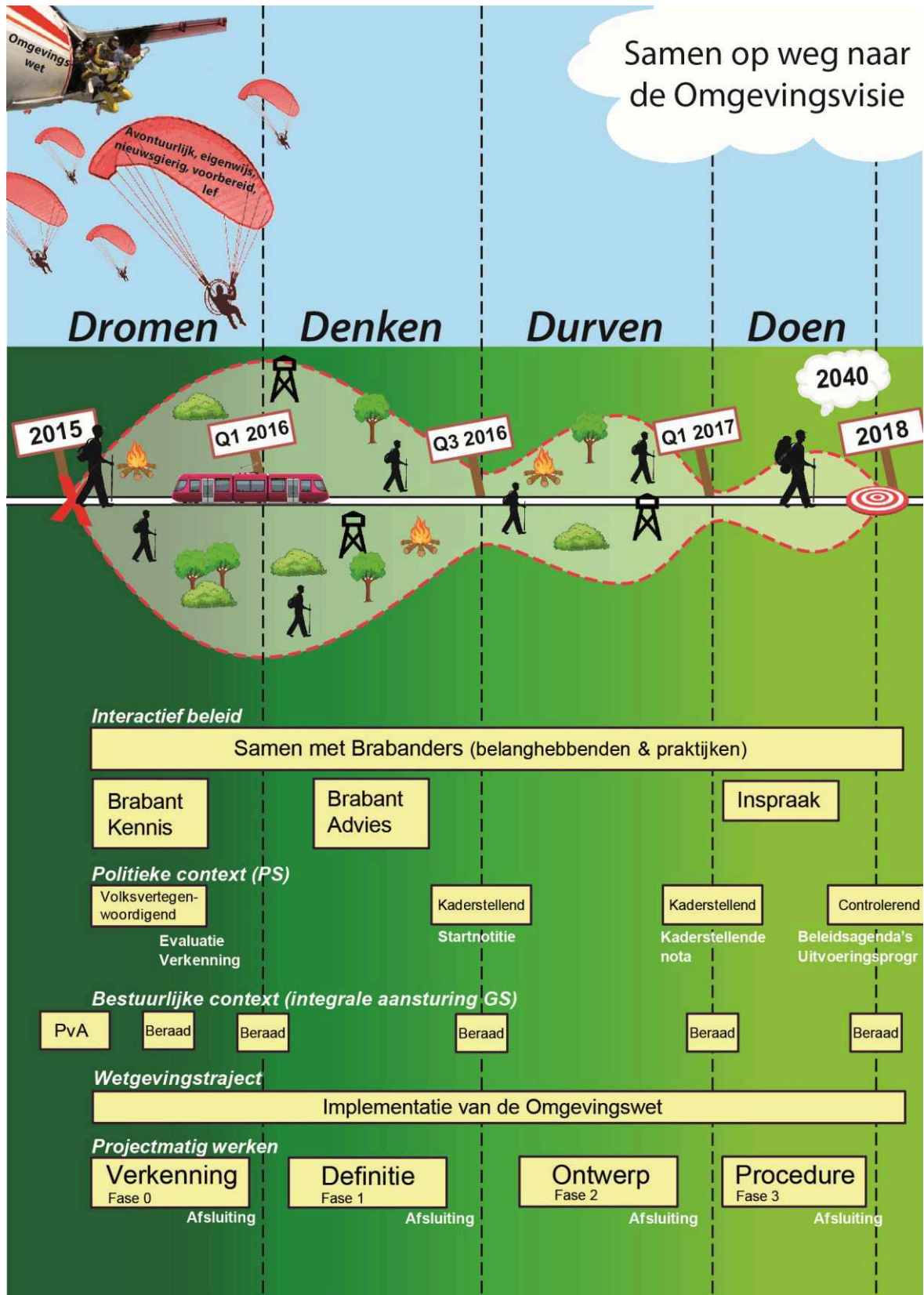
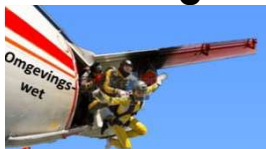

Bijlage : Fasering omgevingsvisie

Aanleiding Omgevingswet

Klaar voor de sprong?

Brabant maakt een omgevingsvisie omdat de nieuwe Omgevingswet dat vraagt. In de Omgevingsvisie nemen we de huidige wettelijk verplichte plannen op: voor milieu, ruimte, verkeer en vervoer en water. De Omgevingswet wil een duurzame ontwikkeling van de **fysieke leefomgeving** realiseren. Ofwel een veilige, gezonde leefomgeving met goede omgevingskwaliteit, die maatschappelijke functies en opgaven faciliteert.

De manier waarop we de Omgevingsvisie maken, is **vormvrij**. Dit kan nog veranderen omdat de uitvoeringsregelingen van de Omgevingswet nog niet gereed zijn. De wet treedt volgens planning in werking op 1 januari 2018.

Ambitie

Springen vol overgave met een droom voor ogen!

De aanleiding voor het opstellen van de Brabantse Omgevingsvisie is gelegen in de wet. Het traject is echter nadrukkelijk ambitiegedreven. Met als missie: **de mens centraal binnen één overheid**. En opbouwend vanuit de **praktijk**. De ambitie die wij graag willen neerzetten staat hier toegelicht op basis van: het waarom, het wat en het hoe.

Het waarom!

De Omgevingsvisie biedt kansen:

1. Om **eigen doelstellingen** rond de verduurzaming van de Brabantse leefomgeving effectiever en efficiënter te realiseren. Dit geldt op het gebied van ontwikkelingen die daar aan bijdragen en voor het beschermen van Brabantse waarden voor nu en later.
2. Voortdurend aansluiting houden op de **steeds sneller veranderende maatschappelijke context** van de provincie. Daarbij horen termen als energieke samenleving en netwerkend samenwerken.
3. Om de **filosofie van de Omgevingswet** te concretiseren en in de praktijk te brengen. Wij willen bijdragen aan:
 - a. meer samenhang (integraliteit);
 - b. meer bestuurlijke afwegingsruimte;
 - c. meer inzichtelijkheid;
 - d. betere besluitvorming.
4. Om onze wettelijke verplichting te vervullen, zoals opgenomen in het **Bestuursakkoord** "Beweging in Brabant".

Het wat!

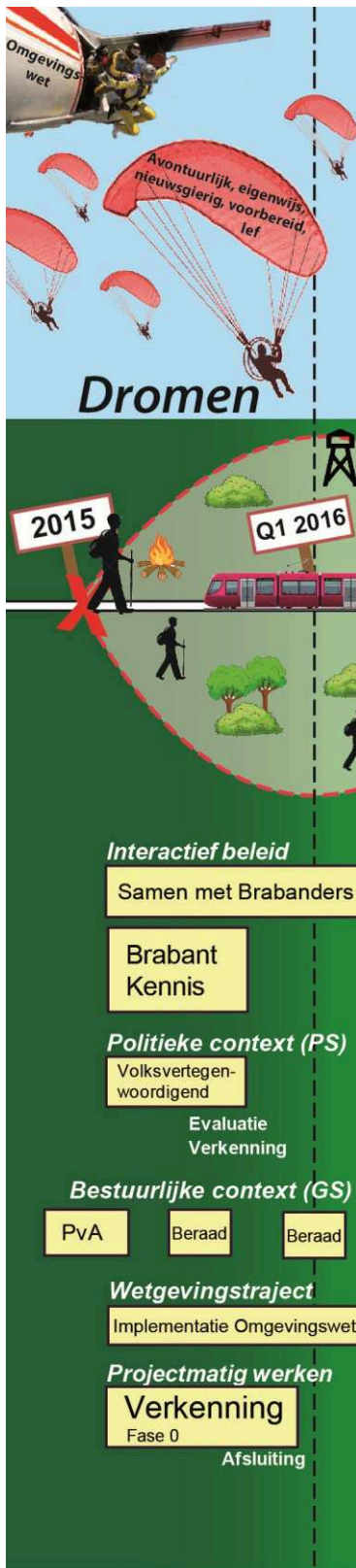
De visie:

1. Is **praktijkgericht**. We werken “van buiten naar binnen” en kijken naar urgenties vanuit kansen en bedreigingen in de Brabantse samenleving.
2. Biedt **handelingsperspectieven** die inspireren en mobiliseren. Andere partijen weten op welke thema’s ze met de provincie de provincie kunnen samenwerken om te komen tot resultaten in de uitvoering.
3. Geeft **focus** op waar de provincie voor staat én gaat. Waar levert de provincie toegevoegde waarde, waar kunnen we doorpakken of loslaten.
4. Is **integraal** en gaat in ieder geval over: energie, erfgoed, milieu, mobiliteit, natuur, ruimte, water, wonen,... en meer: de visie verbindt! Hij draagt bij aan ontschotting en defragmentatie van het provinciale denken en handelen.
5. **Geeft ruimte én beschermt**. Zonder ouderwetse blauwdrukplannen, maar met spelregels en kaders voor maatwerk en het behoud van (kwetsbare) waarden.
6. **Ten principale mensgericht**. Gebruik makend van de sociale veerkracht en energie in de samenleving.

Het hoe!

De Omgevingsvisie is een complex innovatieproject en verandertraject. We maken hem door een vorm van **methodisch innoveren**. Dat kenmerkt zich door:

1. Inzet op **interactieve beleidsvorming**. Een co-creatief proces met bekende en onbekende partners die in de Brabantse samenleving een actieve rol spelen. We sluiten daarmee aan op werkelijk ervaren vraagstukken, benutten kennis, kunde en creativiteit van anderen en creëren een soepeler uitvoering met breder draagvlak.
 - a. **Open, transparant proces**. vanaf het begin betrekken we systematisch en respectvol doelgroepen en belanghebbenden. We zijn oprecht nieuwsgierig naar de input van anderen. We hanteren heldere spelregels en procesafspraken, werken transparant en laten zien hoe we de input van anderen verwerken. Partijen doen mee in het gehele beleidstraject: probleemdefinitie, beleidsvorming, beleidsuitvoering en beleidsevaluatie.
 - b. Co-creatie vraagt **duidelijkheid en transparantie** over verwachtingen. De eigen rol en verantwoordelijkheid van de provincie is vanaf het begin helder.
 - c. Meedoen is **leuk en inspirerend**.
2. **Experimenteren en kritische (zelf)reflectie** zijn cruciaal. Daarbij kan het ook wel eens mis gaan. Leren doe je immers door vallen en weer opstaan. We benutten de vele praktijkervaringen voor een praktijkgerichte visie.
3. De Omgevingsvisie is een **punt op een doorgaande lijn** is. We starten niet bij nul. We stoppen niet bij het vaststellen van de visie, ook daarna draait de wereld door.
4. Het **koppelen van abstracte visie(vorming) aan concrete voorbeelden**. We vertalen abstractie naar de dagelijkse leefomgeving. Visiejargon vertalen we naar toepasbare inzichten voor de dagelijkse praktijk. De visie moet immers doorwerken in de praktijk.
5. Dit traject is **geen simpele opeenvolging van activiteiten** (maar iteratief) en een gezonde mix tussen vrijheid om te verkennen én komen tot focus en actie. Lopende het traject markeren we mijlpalen en producten

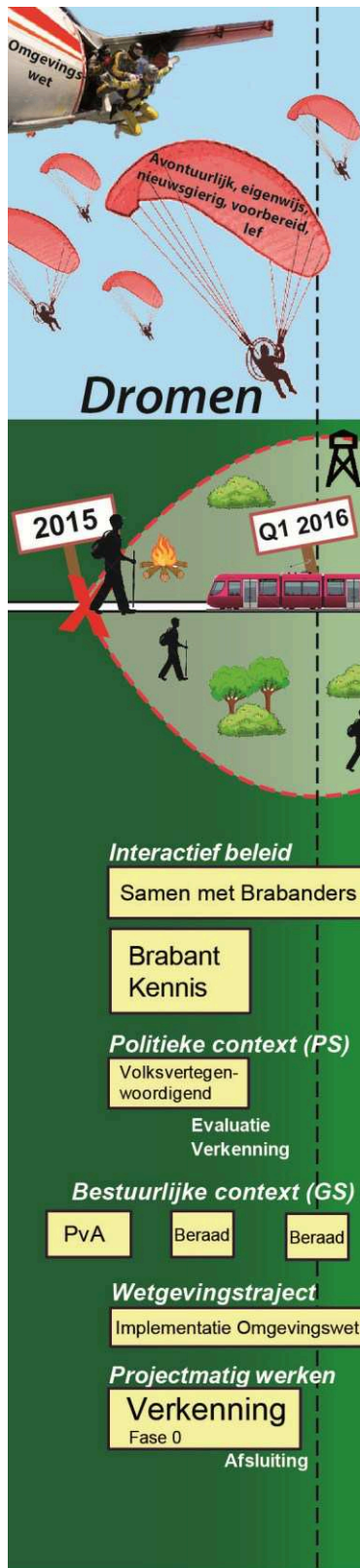
Fase Dromen

In de eerste fase (Dromen) gaan we op **brede verkenning** (divergeren). We gaan niet in één rechte lijn of via de gebaande paden. We vullen onze rugzakken met nieuwe inzichten, ideeën, opties en werkwijzen. We **verzamelen bouwstenen** voor onze visie. We gaan op reis!

Vóór de start van deze fase hebben we de **bucketlist** voor onze tocht al deels ingevuld. In welke evenementen willen we actief participeren? Welke personen willen we spreken? Waar kunnen we nieuwe inzichten en input verzamelen? De lijst is niet af, bewust want juist tijdens de reis willen we ons laten inspireren door anderen om deze verder te vullen. Op de lijst staan **evenementen zoals**: Trenddag, Dutch Design Week, De Gruyterfabriek, Festival Ruimtelijke Kwaliteit, Jaar van de Ruimte, Nationale Omgevingsvisie, Praktijkatalier De Kempen. De evenementen zijn verbeeld met het symbool van een kampvuur. Plekken waar verhalen uitgewisseld worden. Waar mogelijk sluiten we aan op bestaande evenementen, waar nodig organiseren we zelf extra momenten rondom specifieke thema's en vraagstukken.

In ons *dagboek* (**digitaal platform**) verzamelen we vragen en bouwstenen die antwoorden kunnen geven. Zo vragen we ons af: Eén overheid, feit of fictie? Visie geschreven door anderen? Een visie op basis van maximaal tien speerpunten, is dat mogelijk? Hoe is de relatie tussen ontwikkelde bestuurspraktijk en juridische praktijk? Hoe kan je een toekomstvisie maken in een tijdperk waarin veranderingen zelf veranderen? Dit dagboek stellen we open voor iedereen.

We gaan **samen met anderen** vanuit de praktijk leren en op zoek naar nieuwe inzichten voor de vraagstukken rond de Brabantse leefomgeving. **Brabant Kennis** is daarbij een belangrijke partner. We benutten bestaande verkenningen en inzichten die zij hebben verzameld. Naast het uitwisselen van inzichten is reflectie en op z'n tijd afstand nemen (*helicopteren*) ook van belang (verbeeld met een uitzichtoren).

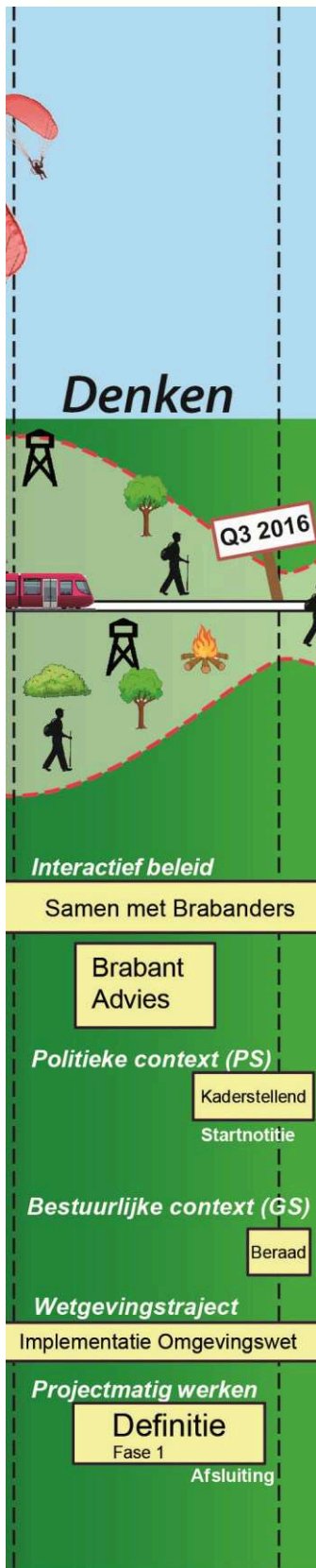
We organiseren bewust **kritische reflectie**. Dat doen we door externen uit te nodigen om te reflecteren op ons handelen en onze rol en meerwaarde.

We vragen **PS** om aan te geven welke partijen we in ieder geval moeten betrekken in dit traject. We nodigen PS ook uit om deel te nemen aan evenementen en om mee te discussiëren. Daarmee krijgt PS alle ruimte om haar volksvertegenwoordigende rol te pakken.

In een strategisch overleg met **GS** kort na de zomer verzamelen we de opvattingen, overtuigingen en vragen van GS. Wie, hoe en wanneer gaan we partijen betrekken in het vervolg. Hoe leggen we de relatie tussen de vele interne trajecten en het traject van de Omgevingsvisie. GS verkennen met ons mee, we zijn samen op weg.

Deze eerste fase resulteert in een **Verkenningdocument**. Een overzicht van opties die in de volgende fase teruggebracht worden tot keuzeopties.

Deze fase ronden we af in het **voorjaar van 2016**.

Fase Denken

Omdat we adaptief moeten werken is deze fase nog minder ver uitgewerkt. We zien op voorhand de volgende zaken.

In de tweede fase (Denken) zoeken we naar de essenties uit de veelheid van het verkennende werk (**convergeren**). Welke vraagstukken zijn het meest prangend, interessant, belangrijk. Welke inzichten zijn het meest waardevol om verder uit te werken?

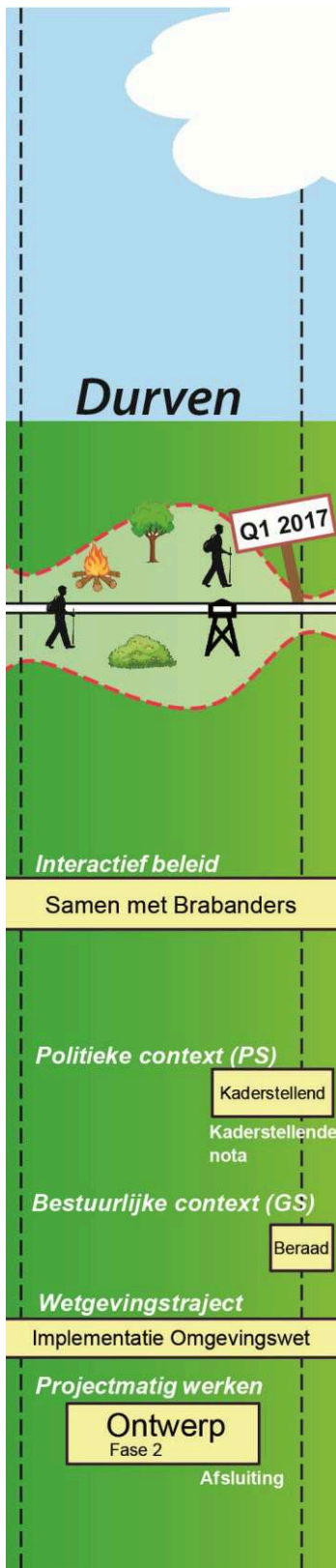
Ook in deze fase werken we nadrukkelijk met **anderen**. De relatie met de praktijk staat wederom centraal. Kunnen we de nieuwe inzichten benutten en deze vertalen in de Omgevingsvisie? Volgen we de juiste koers of moeten we deze aanpassen? We vragen **Brabant Advies** in deze fase om advies.

De **bucketlist** vullen we aan op basis van voortschrijdend inzicht. In deze fase zijn de aanvullingen veel meer gericht op specifieke onderdelen, we werken immers toe naar een tussenproduct.

PS vervullen een kaderstellende rol. Deze fase resulteert in een **startnotitie** -conform Sturen met Kaders- met uitgangspunten voor het vervolg. We definiëren daarmee het vervolgtraject.

GS zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding van de startnotitie.

Deze fase ronden we af in het **najaar van 2016**.

Fase Durven

Omdat we adaptief moeten werken is deze fase nog minder ver uitgewerkt. We zien op voorhand de volgende zaken.

Durven is **kiezen!** Durven we het voorbereidende werk om te zetten in een Ontwerp-Omgevingsvisie?

We gaan eerst **divergeren**: uitdiepen van de keuzes uit de vorige fase. Daarna maken we keuzes voor de opties die in beeld worden gebracht (**convergeren**). Ook in deze fase blijft onze bucketlist dynamisch, maar gericht dan in de vorige fasen.

In deze fase bouwen we voort op de samenwerking met betrokkenen en de relatie met praktijken. We **betrekken de omgeving** nadrukkelijk in het maken van keuzes.

Resultaat van deze fase is een **Ontwerp-Omgevingsvisie**, met gedurfde keuzes voor een veilige, gezonde leefomgeving met goede omgevingskwaliteit.

PS vervullen een kaderstellende rol en stellen een kaderstellende nota vast.

GS zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding van deze kaderstellende nota.

Deze fase ronden we af in het **voorjaar van 2017**.

Fase Doen

Omdat we adaptief moeten werken is deze fase nog minder ver uitgewerkt. We zien op voorhand de volgende zaken.

In 2017 vindt de (verplichte) **inspraakprocedure** plaats. Deze fase biedt ruimte voor verdere verrijking en aanscherping.

Deze fase resulteert in een **vastgestelde Omgevingsvisie**.

PS stellen de Omgevingsvisie vast en schakelt door naar haar controlerende rol.

GS zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding.

Deze laatste fase en daarmee het traject ronden we **begin 2018** af. De geplande inwerkingtreding van de Omgevingswet van 1 januari 2018 gaat overigens waarschijnlijk vertraging oplopen. Waarschijnlijk met minimaal een jaar. Wij blijven onze lobby inzetten in het wetgevingstraject.

Op voorhand hebben we aandacht voor de gewenste **doorwerking** van de Omgevingsvisie.

